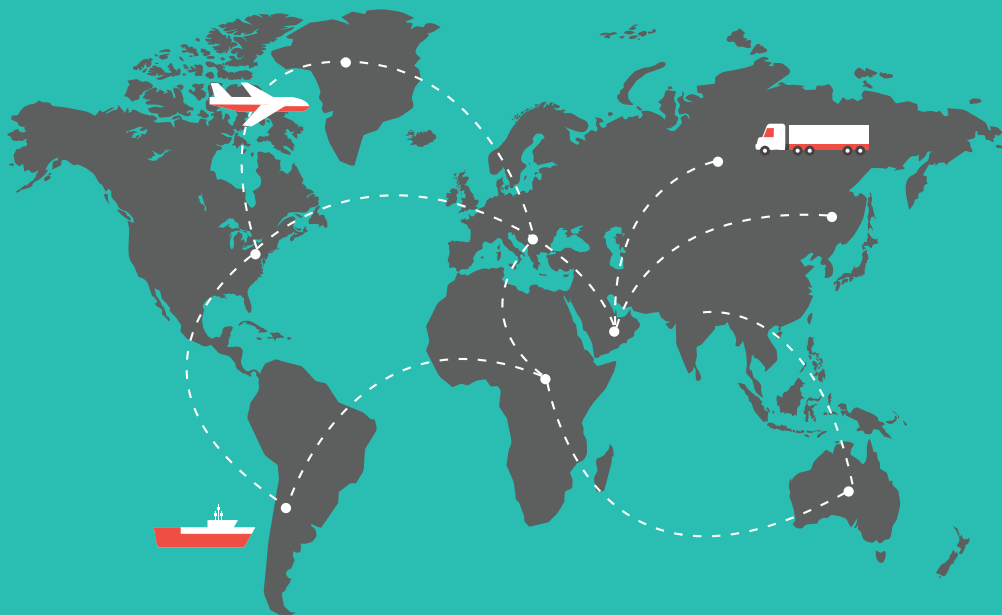

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria e Kosovës-Vlada Kosova-Government of Kosova

Ministria e Tregtisë dhe Industrisë
Ministarstvo Trgovine i Industrije
Ministry of Trade and Industry

DEPARTAMENTI I TREGTISË / DEPARTAMENT TRGOVINE / DEPARTMENT OF TRADE

KOSOVO:

VODIČ ZA IZVOZ I UVOZ

Maj, 2019

Ovaj dokument je izrađen uz finansijsku podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Stavovi izraženi u ovom dokumentu ne odražavaju nužno stavove vlade Sjedinjenih Država ili USAID-a.

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

SADRŽINA

PROCEDURE IZVOZA I UVOZA PRIJE CARINJENJA 5

Kako registrirati svoj biznis?	5
Da li ispunjavate uslove za porez na dodatu vrednost (PDV)?	6
Važeće licence, takse i naknade za uvoz, izvoz i tranzit robe na Kosovu	6
Jeste li se registrovali na carini?	7

IZVOZNE CARINSKE PROCEDURE 9

Da li ste prijavili svoj izvoz i podneli carinu Kosova?	9
Kako prijaviti izvoz?	10
Više informacija o deklarisanju izvoza	10
Dali ste dobili:	13

UVOZNE CARINSKE PROCEDURE 15

Da li ste prijavili svoj uvoz?	15
Dali ste dobili:	16
Komercijalne fakture	16
Detaljne smernice za uvoznike, izvoznike i carinske posrednike	16
Minimalne informacije koje se traže na komercijalnoj fakturi uključuju sledeće:	18

PROCEDURE IZVOZA I UVOZA PRIJE CARINJENJA

Kako registrirati svoj biznis?

Kada odlučite da pokrenete novi posao za obavljanje međunarodnih trgovinskih transakcija, morate odlučiti o obliku novog posla. Nova preduzeća na Kosovu moraju biti registrovana u Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa (KARB). Poslovne organizacije mogu biti osnovane i registrovane na Kosovu za bilo koju zakonsku svrhu i mogu obavljati bilo koju pravnu aktivnost navedenu u nomenklaturi šifri aktivnosti. Kosovska agencija za registraciju biznisa (KARB) registruje sva nova preduzeća, vrši modifikacije poslovnih podataka i zatvaranje biznisa, i pruža informacije i besplatne obrasce. Sledeće vrste preduzeća mogu biti registrovane u KARB: Pojedinačna preduzeća, opšta partnerstva, partnerstva, društva sa ograničenom odgovornošću, akcionarska društva, strane kompanije i poljoprivredne zadruge. Više in-

“Nedavno je stvorena praktična platforma kako bi se pomoglo kosovskim preduzećima da dobiju prave informacije o uvoznim i izvoznim procedurama.”

formacija o novom poslovanju potražite na sledećem linku: <https://arbk.rks-gov.net/>.

Da li ispunjavate uslove za porez na dodatu vrednost (PDV)?

Prema važećem zakonu, svaki privredni subjekt koji planira uvoz ili izvoz mora biti registriran za PDV. Zahtev za dobijanje sertifikata za PDV može se podneti u kancelarijama Poreske uprave Kosova. Da biste se bolje upoznali sa ovim pitanjem, molimo Vas da pogledate sledeću veb stranicu: <http://www.atk-ks.org/>.

Važeće licence, takse i naknade za uvoz, izvoz i tranzit robe na Kosovu

Nedavno je stvorena praktična platforma kako bi se pomoglo kosovskim preduzećima da dobiju prave informacije o uvoznim i izvoznim procedurama. Pri tome, pogledajte sledeći link: <http://itg-rks.com>.

Međutim, pod Vladom Republike Kosova postoji 11 različitih Ministarstava i agencija koje izdaju različite licence i dozvole, primjenjujući takse i naknade na uvoz, izvoz i tranzit robe na Kosovu.

- Ministarstvo trgovine i industrije - Department za trgovinu;
- Ministarstvo trgovine i industrije - Department za regulaciju tržišta nafte;
- Ministarstvo trgovine i industrije - Department za kontrolu, trgovinu strateškom robom;
- Ministarstvo unutrašnjih poslova - Department za javnu bezbednost;
- Carina Kosova - Department za akcize;
- Agencija za hranu i veterinu;
- Kosovska agencija za medicinske proizvode i opremu;
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja;
- Ministarstvo za infrastrukturu, Odeljenje za kopneni transport;

- Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja;
- Kosovska agencija za zaštitu od zračenja i nuklearnu bezbednost;

Jeste li se registrovali na carini?

Nakon podnošenja potvrde o poslovanju i PDV-a, privredni subjekat treba da zatraži od kosovske carine da aktivira svoje podatke u elektronskom sistemu Carine Kosova ASYCUDA World.

IZVOZNE CARINSKE PROCEDURE

Da li ste prijavili svoj izvoz i podneli carinu Kosova?

“Carinski postupak” je pravni postupak kojim se vrši puštanje robe iz “carinske kontrole”. Carinska kontrola se odnosi na mjere koje se primjenjuju kako bi se osigurala usklađenost sa zakonima i propisima Republike Kosovo, o uvozu, izvozu ili tranzitu robe. Bez obzira na carinski postupak koji trgovac želi primijeniti na pošiljku, carinska deklaracija robe mora biti popunjena od strane uvoznika ili izvoznika (ili propisno ovlaštenog predstavnika) i podnesena carini Kosova za pošiljku koja će se osloboditi carinske kontrole. Treba napomenuti da prilikom pripreme carinske deklaracije trgovac prvo mora odrediti i deklarirati koji će se carinski postupak prijaviti za dalju obradu robe. Primeri carinskih postupaka, koji se mogu primijeniti na pošiljku robe, uključuju, između ostalog, uvoz, izvoz, tranzit, privremeni uvoz, skladištenje, prekrcaj, ponovni izvoz, povraćaj carine i unutrašnju obradu.

“Puštanje u izvoz biće odobreno od strane carine pod uslovom da predmetna roba napusti Kosovo u istom stanju kao i kada je izvozna deklaracija podnesena i prihvaćena.”

Kako prijaviti izvoz?

Izvozne deklaracije mogu se podnijeti carinskoj ispostavi koja je odgovorna za nadzor mjesta gdje je izvoznik osnovan, ili carinarnice u kojoj je roba pakirana ili utovarena za izvoznju pošiljku. Puštanje u izvoz biće odobreno od strane carine pod uslovom da predmetna roba napusti Kosovo u istom stanju kao i kada je izvozna deklaracija podnesena i prihvaćena. Za izvoznika se smatra lice u čije ime se vrši izvozna deklaracija i ko je vlasnik robe ili ima slično pravo raspolaganja na njih u trenutku podnošenja deklaracije carini. Tamo gde vlasništvo ili slično pravo raspolaganja na robu pripada licu koje je osnovano van Kosova na osnovu ugovora na kome se zasniva izvoz, izvoznik će se smatrati ugovornom stranom osnovanom na Kosovu.

Više informacija o deklarisanju izvoza

Kada izvozne formalnosti nisu iz bilo kog razloga završene u carinskoj ispostavi koja je odgovorna za nadzor mesta gde je izvoznik osnovan ili gde je roba pakovana ili utovarena za izvoznju pošiljku, carinska ispostava u koju je uložena izvozna deklaracija će poslati kopiju Jedinствene

carinske isprave (JCI) za prvu pomenutu carinsku ispostavu. Kada je izvozna deklaracija napravljena na osnovu JCI, kopije 1, 2 i 3 će se koristiti. Carinska ispostava u kojoj je podnesena izvozna deklaracija (carinska ispostava izvoza) će označiti polje A i ako je potrebno ispuniti

polje D. Po odobrenju puštanja robe, zadržat će kopije 1 i 2 i vratiti kopiju 3 osobi zabrinuti. Kopija 3 JCI-a i roba koja je puštena na izvoz biće predstavljena carini u izlaznoj carinskoj ispostavi. Carinska ispostava znači u slučaju robe koju izvozi:

(a) Željeznicom, poštom ili zrakom, carinskom uredu nadležnom za mjesto gdje se roba preuzima po jednom ugovoru o prijevozu za prijevoz u drugu državu od strane željezničkih kompanija, poštanskih vlasti ili zrakoplovne kompanije.

(b) Cevovod i električna energija, kancelarija u kojoj je izvoznik osnovan.

(c) Druga sredstva ili u okolnostima koje nisu obuhvaćene pod (a) i (b), poslednja carinska ispostava pre nego što roba napusti Kosovo.

Carinska ispostava izvoza može tražiti od izvoznika da pruži dokaz da je roba napustila Kosovo. Vredi napomenuti da se usmene izjave mogu podneti samo na izlaznoj carinskoj ispostavi. U ovom slučaju, kada roba napušta Kosovo bez izvozne deklaracije, takvu izjavu izvoznik mora podneti retrospektivno u carinskoj ispostavi nadležnoj za mesto gde je osnovan.

Prihvatanje ove izjave zavisice od izlaganja od strane izvoznika, na zadovoljstvo dotične carinarnice, dokaza o prirodi i količini predmetne robe i okolnostima pod kojima su napustili Kosovo. Ta kancelarija će takođe odobriti kopiju 3 JCI. Retrospektivno prihvatanje deklaracije neće isključiti primjenu bilo kakvih primjenjivih kazni.

Kada roba puštena na izvoz ne napusti Kosovo, izvoznik će odmah obavijestiti carinsku ispostavu izvoza. Kopija 3 predmetnog JCD-a biće vraćena toj kancelariji.

Kada promena u ugovoru o transportu ima efekat da se unutar Kosova prekine transportna operacija koja bi trebalo da se završi van nje, dotične kompanije ili organi mogu izvršiti izmenjeni ugovor samo uz saglasnost carinske ispostave, u slučaju tranzitne operacije, kancelarija polaska. U ovom slučaju kopija 3 treba da se vrati.

Dali ste dobili:

- Jedinstvenu Carinsku Ispravu / jedinstveni administrativni dokument
- Komercijalnu fakturu
- EUR 1 / potvrda o poreklu
- CMR

ASYCUDA World IT sistem koji koristi carina ima funkcionalnost zvanu "izvozno oslobađanje" preko koje carinski službenik na graničnoj kontrolnoj tački izlaza potvrđuje da je roba napustila teritoriju Kosova. Sofisticiraniji pristup je takođe podržan od strane ASYCUDA sistema, koji se sastoji u korišćenju T1 procedure (i garantnih računa), za pokrivanje kretanja robe (deklarisane za izvoz) od carinskog terminala do granične kontrolne tačke izlaza. U ovom slučaju, T1 se generiše automatski iz procijenjene izvozne deklaracije i mora se zatvoriti na postizlazu granične kontrole. Čak i u ovom slučaju, operaciju "Izvoz za izvoz" obavlja carina.

"Vredi napomenuti da se usmene izjave mogu podneti samo na izlaznoj carinskoj ispostavi."

UVOZNE CARINSKE PROCEDURE

Da li ste prijavili svoj uvoz?

“Carinski postupak” je pravni postupak kojim se vrši puštanje robe iz “carinske kontrole”. Carinska kontrola se odnosi na mere koje se primenjuju kako bi se osigurala usklađenost sa zakonima i propisima Republike Kosovo, o uvozu, izvozu ili tranzitu robe. Bez obzira na carinski postupak koji trgovac želi primijeniti na pošiljku, carinska deklaracija robe mora biti popunjena od strane uvoznika ili izvoznika (ili propisno ovlašćenog predstavnika) i podnesena carini Kosova kako bi se pošiljka otpustila carinsku kontrolu. Pri izradi carinske deklaracije, trgovac mora prvo odrediti i deklarirati koji će se carinski postupak prijaviti za dalju obradu robe. Primeri carinskih postupaka, koji se mogu primijeniti na pošiljku robe, uključuju, između ostalog, uvoz, izvoz, tranzit, privremeni uvoz, skladištenje, prekrcaj, ponovni izvoz, povraćaj carine i unutrašnju obradu.

Dali ste dobili:

- Jedinstvenu Carinsku Ispravu / jedinstveni administrativni dokument
- Komercijalnu fakturu
- EUR 1 / potvrda o poreklu
- CMR

Komercijalne fakture

Informacije date u ovom odeljku odnose se na komercijalne fakture koje su pripremljene u vezi sa uvoznim i izvoznim transakcijama. Bolje informacije o uvoznim ili izvoznim fakturama olakšat će brže odobravanje tereta u zemlji odredišta. Što je bolja informacija dostavljena na komercijalnim računima, carinski službenici će moći bržije da provere deklarisanе podatke, a isporuke će biti očišćene i oslobođene bržije.

Detaljne smernice za uvoznike, izvoznike i carinske posrednike

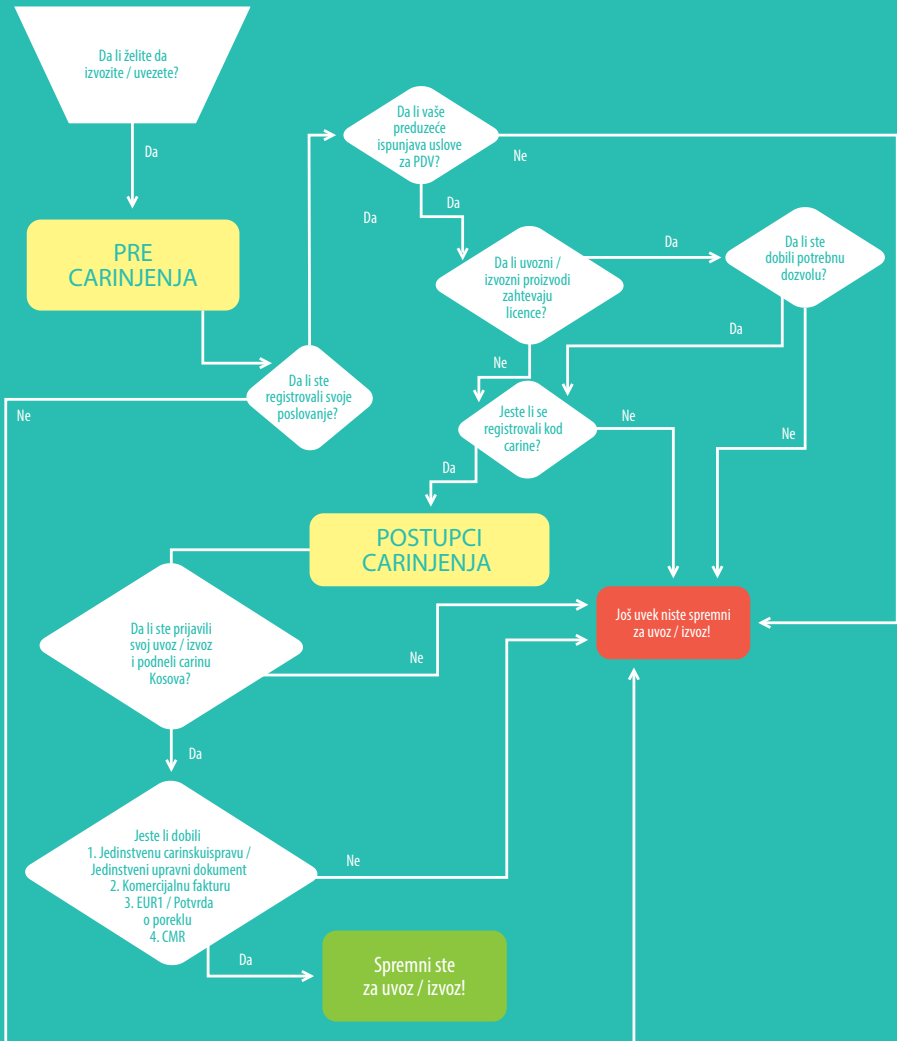
Trgovci ili njihovi predstavnici su odgovorni za pripremu potpunog i tačne jedinstvene carinske isprave (JCI) za carinjenje svih pošiljaka, bilo da se radi o uvozu, izvozu, tranzitu, skladištenju ili drugim carinskim procedurama. Jedan od uslova za podnošenje prihvatljive deklaracije je uključivanje jedne kopije trgovačke fakture i potvrde o porijeklu, pored svih potrebnih dozvola, dozvola ili potvrda koje se odnose na robu. Komercijalna faktura mora da sadrži tačan i kompletan opis robe i daje određene osnovne informacije koje se odnose na tu robu. Faktura takođe mora da pruži istinitu i potpunu cenu koja se plaća ili plaća za svaku vrstu robe koja je navedena na fakturi. Neuspeh u obezbeđivanju odgovarajućih komercijalnih fakture, koje na adekvatan način opisuju robu, kada se carinska deklaracija podnese, može rezultirati trenutnim odbacivanjem. U svakom slučaju, obrada

i odobrenje deklaracije bez odgovarajuće fakture, ili neadekvatne ili nepotpune informacije o fakturi mogu dovesti do preplaćivanja uvozne carine, PDV-a i, ako je primjenjivo, akcize. Da bi Carina pružila dobru uslugu pri carinjenju uvezene ili izvezene robe, od suštinskog je značaja da svaki deklarant osigura da faktura (e) dostavljena sa JCI precizno opisuje robu obuhvaćenu transakcijom. Opis fakture mora biti dovoljno detaljan da bi carinski službenik mogao pravilno klasifikovati robu po nomenklaturi Carinske tarife Harmonizovanog sistema. Ako informacije o fakturi i opisi robe nisu dostavljeni dovoljno detaljno, obrada carinske deklaracije može biti odložena, što naravno rezultira dodatnim vremenom i troškovima poslovanja. Konačno, fakture moraju biti dovoljno čitljive da bi dozvolile carinskim službenicima da obavljaju svoje funkcije obrade i verifikacije. Na primer, to nije problem sa elektronski dostavljenim fakturama.

“Ako informacije o fakturi i opisi robe nisu dostavljeni dovoljno detaljno, obrada carinske deklaracije može biti odložena.”

Minimalne informacije koje se traže na komercijalnoj fakturi uključuju sledeće:

- Ime prodavca (dobavljača, pošiljaoca) u stranoj zemlji.
- Ime izvoznika, ako se razlikuje od prodavca.
- Ime primaoca na Kosovu.
- Ime Kupca, ako se razlikuje od primaoca.
- Broj narudžbenice, ako postoji.
- Datum direktne pošiljke na Kosovo.
- Zemlja pretovara, ako je primenljivo.
- Zemlja porekla (gde je roba bila uzgajana, proizvedena ili proizvedena; ako pošiljka uključuje robu različitog porekla, poreklo treba da se navede sa narativnim opisom za svaku vrstu robe u pošiljci, kao što je naznačeno ispod 14).
- Transport - naznačiti način prevoza i mesto direktne pošiljke na Kosovo.
- Uslovi prodaje.
- Uslovi plaćanja (npr. „Prodaja“, „pošiljka“, „zakup“, „kredit“ i „neto 30 dana“ itd.).
- Valuta poravnanja.
- Broj paketa.
- Opis robe (uključujući vrste paketa, oznaka i brojeve, karakteristike, razred, kvalitet, šestocifreni broj HS).
- Količina i jedinica mere.
- Ukupna težina (neto i bruto).
- Vrednosti jedinica.
- Ukupan iznos fakture (FOB - u valuti poravnanja).
- Izjava o cijenama (u slučajevima kada kupac na Kosovu plati ili plati naknadu ili drugo plaćanje ili naknadne troškove za tu robu).

KAKO NAS MOŽETE KONTAKTIRATI?

Department za trgovinu nalazi se u prostorijama Ministarstva trgovine i industrije.

Adresa: Ulica "Muharrem Fejza"

Kancelarija: 112 A,

10000 Priština, Republika Kosovo.

Department za trgovinu možete kontaktirati
i putem e-mail adrese: tregtia@rks-gov.net;
ili brojeve telefona: +383 (0) 38 200 36 623;
+383 (0) 38 200 36 624; +383 (0) 38 200 36 519.